

1) Τέκνον ἀρχοντος Λεξ. Δημητρ. Πβ. ἀφεντο-
πούλλα. 2) Κύριος, ψωπευτικῶς "Ηπ. κ.ά.-ΓΨυχάρ.
ἔνθ' ἀν.: Ἐλᾶτε δὰ καὶ μὴ μοῦ κάνετε τὸν ἄγρο, ἀφεντούλλα
μου Στὸν Ἰσκιό 215. "Ο χρυσός μας δὲ ἀφεντούλλης ποῦ ἔρ-
χεται τῆς γραμμῆς τῆς Μαρίκας Τὰ δυὸς ἀδέρφ. 217.||"Ἄσμ.
Ἀφέντη, ἀφεντούλη μου, πέντε βολὲς ἀφέντη,
πέντε βολὲς ἀφέντεψε καὶ πάλ' ἀφέντης εἶσαι
"Ηπ. Ἡ λ. καὶ ώς ἐπών. Ἀθῆν. κ.ά. καὶ ώς παρων. Ἀθῆν.
Στερελλ. (Αράχ.) Συνών. ίδ. ἐν λ. ἀφεντικούλλης.
3) Πατήρ υποκοριστικῶς "Ηπ. (Ζαγόρ. κ.ά.): "Ἄσμ.
Ολοι βούλονταν νὰ μᾶς τὴ δάσουν
καὶ ἀφεντούλης τῆς δὲν μᾶς τὴ δίνει
"Ηπ.
Φέγ' ἀφεντούλης τοῦ, φέγει | τὸ δάκρυ γιουμισμένος
(φέγει=φεύγει) Ζαγόρ.

ἀφεντούτσικος δ, ἀμάρτ. ἀφιντούτσικος Μακεδ.
(Σισάν. Χαλκιδ.)

Υποκορ. τοῦ οὐσ. ἀφέντης διὰ τῆς καταλ. -ούτσι-
κος.

Ἀφεντούλλης 2, δὲν ίδ., ἔνθ' ἀν.: "Ἄσμ.

Ἀφέντη καὶ ἀφιντούτσικη, πέντε φουρὲς ἀφέντη
Σισάν.

ἀφεντοφάγετα τά, Καππ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀφέντης καὶ τοῦ ἐπιθ. *φαγητὸς
< τρώγω.

Σκωπτικῶς, τὰ τρώγοντα τὸν ἀφέντη, αἱ ψεῖραι.

ἀφεντοχώραφο, ίδ. ἀφεντο - 1.

ἀφεντοχώραι τό, Πελοπν. (Μεγαλόπ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀφέντης καὶ χωρειό.

Χωρίον ἀνήκον εἰς ἓνα κύριον, χωρίον ίδιοκτητον.
Συνών. τσιφλίκι, χτῆμα. Πβ. ἀφεντότοπος 1.

ἀφεντοχωριάτης δ, Λεξ. Δημητρ. ἀφεντοχωριά-
της Κεφαλλ.

Ἐκ τῶν οὐσ. ἀφέντης καὶ χωρειάτης.

1) Πλούσιος χωρικὸς Λεξ. Δημητρ. 2) Εὐγενής τὸ
ἡθος χωρικὸς Λεξ. Δημητρ. 3) Ανθρωπος πλούσιος, ἐ-
πιτηδευόμενος ἥθη ἀρχοντος, ἀλλὰ κατὰ βάθος ἀγροῦκος
Κεφαλλ. Συνών. ἀρχοντοχωριάτης.

ἀφερέγγυος ἐπίθ. λόγ. σύνηθ. ἀφερέγγυος Νάξ.
(Απύρανθ.) ἀφερέγγυος Πελοπν. (Λακων.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. φερέγγυος.

1) Ὁ μὴ κεκτημένος περιουσίαν πρὸς ἐγγύησιν, ἀν-
ειχορεως ἔνθ' ἀν.: Ἀφερέγγυοι γ' οἵ δυό δῶνε, μήτ' ἐκεῖνος
ἔχει ὡς μύτις βολόνας πρᾶμα οὕτ' ἐκείνη δόσο σηκώνει μιὰ
μυῖα τὸ φτερό τζη Απύρανθ. 2) Μεταφ. δὲ μὴ ἔχων
σώας τὰς φρένας, ἐκείνος εἰς τὸν δόποιον δὲν δύναται νὰ
ἔχῃ κάνεις ἐμπιστοσύνην Πελοπν. (Λακων.)

ἀφερτὶδα ἡ, ἀμάρτ. ἀφερτὶδα "Ηπ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀφερτος, παρ' δὲ καὶ ἀφερτον.

1) Τὸ νὰ εἶναι τὶς ἀφόρητος, κακοαναθρεμένος. 2)
Ἀλαζονεία, ὑπερηφάνεια. Συνών. ἀκαταδεξιά, ἀκα-
ταδεχτοσύνη.

ἀφερτος ἐπίθ. πολλαχ. καὶ Πόντ. (Κερασ. Τραπ.
Χαλδ. κ.ά.) ἀφιρτονς βόρ. ίδιωμ. ἀφιρτονς "Ηπ. κ.ά.
ἀνήφερτος Λεξ. Βλαστ. 278 ἀνιφέριτον Θράκ. (Άδρια-
νούπ. κ.ά.)

Τὸ ἀρχ. ἐπίθ. ἀφερτος. Διὰ τὸν τύπ. ἀιφερτον
πβ. ἀμάραντος-ἀιμάραντος. Τὸ ἀνιφέριτον εἴκ

τοῦ ἀμαρτ. ἀνέφερτος κατ' ἀνάπτυξιν συνοδίτου φθόγ-
γου ε.

1) Ἀφόρητος, δυσάρεστος, ἀξεστος "Ηπ. (Ζαγόρ. κ.ά.)
Θράκ. (Άδριανούπ. κ.ά.) Κύριο. Μακεδ. (Σιάτ.) Μέγαρ.:
Ἀφιρτ' κουπέλλα Ζαγόρ. || Φρ. Τρομάρα νὰ σοῦ ἥθη, ἀφερ-
τη! (ῦβρις) Μέγαρ. Πβ. ἀρχ. Αισχύλ. Ἀγαμ. 563 «χει-
μῶνα . . . | παρεῖχ' ἀφερτον Ίδαια χιών». β) Ἀλαζών,
ἀκατάδεκτος "Ηπ. Συνών. ἀκαταδεχτος 1, ἀντίθ.
καταδεχτικός. 2) Ὁ μὴ κομισθείς, δὲ μὴ μεταφερ-
θείς πολλαχ. καὶ Πόντ. (Κερασ. Τραπ. Χαλδ. κ.ά.): Τό τὸ
ἄφιρτον τὸν σ'ιάρ' ἀπ' τὸν χουράφ' ἀκόμα Στερελλ. (Αι-
τωλ.). Εἶνι ἀφιρτα τὰ ξύλ' ἀπ' τὸν λόγγον αὐτόθ. || Φρ. Αὐ-
τὴ ἔρει τ' ἀφερτα (ἐπὶ εὐφυοῦς ἢ πονηρᾶς γυναικός) Πε-
λοπν. (Μάν.) 3) Ὁ μὴ ἐλθὼν πολλαχ.: Πῆγε τὸ βου-
νὸ κ' εἶναι ἀφερτος ἀκόμα Πελοπν. (Μάν.) Ἀντίθ. φερμέ-
νος (ιδ. φέρω). || Ἐπιφρηματ. φρ. "Ἀφερτο τὸ γιόμα ἢ
ἀφερτο γιόμα (πρὸ τοῦ γεύματος) Πελοπν. (Άνδριτσ. Κόκ-
κιν. Παππούλ. Φιγάλ.) Ἀφερτο γιόμα ἡμουνα τὸ δεῖνα μέ-
ρος Άνδριτσ. Πβ. ἀβάρετος 2 β, ἀβασίλευτος. 4)
Ὦ μὴ ὑποστάς ζύμωσιν, δὲ μὴ ἀνεβασμένος, ἐπὶ ἀρτου Λεξ.
Βλαστ. 278. Συνών. καὶ ἀντίθ. ίδ. ἐν λ. *ἀνανέβαστος.

ἀφεσι ἡ, λόγ. σύνηθ. καὶ Τσακων.

Ἐκ τοῦ ἀρχ. ούσ. ἀφεσις.

Ἀπόλυσις, ἀπαλλαγὴ ἀπό τινος, ίδια ἀπὸ τῆς στρατιω-
τικῆς θητείας ἔνθ' ἀν.: Παιρνω ἀφεσι. Καλὴ ἀφεσι! (εὐχὴ)
σύνηθ. || Φρ. Ἐπῆρε ἀφεσι (παρεφρόνησε) ἀγν. τόπ. Σήμερα
ἡρθε δ παπλᾶς καὶ μᾶς ἔκανε παράκλησι ὑπὲρ ὑγείας καὶ ἀφέ-
σεως (ἐνν. τῶν ἀμαρτιῶν) "Ηπ. Συνών. ἀπολυμός,
ἀπόλυσι 2.

ἀφετὰ ἐπίρρο. ἀμάρτ. ἀθετὰ Ρόδ. (Κάστελλ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀφετός.

Χαλαρῶς, ἀνειμένως: Τὸ σκοινὶ εἶναι ἀθετὰ δεμένον.
Συνών. χαλαρά, ἀντίθ. σφιχτά.

ἀφετάρικος ἐπίθ. Κρήτ. ἀθετάρικος Κρήτ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀφετός καὶ τῆς καταλ. -άρικος.

1) Ὁ ἀφειμένος, δὲ ἀκωλύτως καὶ ἀνεπιτηρήτως περι-
φερόμενος καὶ δυνάμενος νὰ βόσκῃ δπου τύχη, ἐπὶ ζώου.
Συνών. ἀπολυτός Α 1, ἀφετός 2. 2) Μεταφ. ἐπὶ ἀν-
θρώπου, ἀκόλαστος.

ἀφετέρον ἐπίρρο. Χίος.

Ἐκ τοῦ ἐπιρρ. ἀναφατέρως.

Ἐν συνεκφορῇ μετὰ τῆς ἀντων. μας, μεταξύ μας, οἱ
δύο μας, μόνοι μας, ἀνευ μεσολαβήσεως τρίτου: Ἀφετέ-
ρον μας ἐσάστημεν (μόνοι μας συνεβιβάσθημεν).

ἀφετὶδα ἡ, ἀμάρτ. ἀφετὶδα Ανδρ. (Κόρυθ. κ.ά.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀφετός καὶ τῆς καταλ. -ιά.

Ἐλευθερία: Φρ. "Εχω τὴν ἀθετὰ μου (δύναμαι νὰ κά-
μω δ, τι θέλω).

ἀφετὸς ἐπίθ. Κεφαλλ. Πόντ. (Σάντ.) ἀθετὸς Ανδρ.
(Κόρυθ.) Ρόδ. Χίος κ.ά. ἀφετός Κρήτ. Πελοπν. (Μάν.)

Τὸ μεσν. ἐπίθ. ἀφετός, δὲ ἐκ τοῦ ἀρχ. ἀφετός.

1) Ὁ ἀφειμένος, ἐπὶ προσώπων, ἐμψύχων καὶ πρα-
γμάτων Κρήτ.: Απάρω τὸ τραπέζι τὸ χω ἀφητό. Ἀφητό
τὸ ἔχουνε γγὰ νὰ τὸ πάρωμε. Αὐτός ἐπέρασε καὶ θὰ τὸ ἔχει
ἀφητό. Μιᾶς κοπανᾶς είχε ἀφετὴ τὴ μάννα dou τὸ κωπέλλι
νὰ βγάνη φαγτὰ (ἐκ παραμυθ. μιᾶς κοπανᾶς=μιὰ στιγμή).

2) Ἀφετάρικος 1, δὲν ίδ., Ανδρ. (Κόρυθ.) Κεφαλλ.. Πε-
λοπν. (Μάν.) Χίος κ.ά.: Τὸ χω τ' ἀρνὶ ἀφετό μέσ' τὸ χω-
ράφι Κεφαλλ. Τὰ ζῷα τὰ χαμε ἀθετὰ Κόρυθ. "Εχω ἀθετὰ
τὰ πρόβατα Χίος "Ενα ζ-ζῷ ἀθετὸ Ρόδ. "Η σημ. καὶ ἀρχ.